

Energiakörkép 2018: drágulás vagy csökkenés jöhet az energiapiacon?

Megmutatjuk az idei év és a közeljövő legfontosabb 6 változóját, hogy jól időzítsük az idei energiavásárlásokat.

Az energiapiac néha a kelleténél is érzékenyebben reagál egy-egy hírre, politikai eseményre vagy éppen arra, hogy mennyire hideg a tél. Éppen ezért nehéz jósolni ezen a piacon, de a szakértők szerint rövid távon emelkedésre, hosszú távon pedig folyamatos csökkenésre lehet számítani. A lenti változók hatásait figyelembevéve az általános vélekedés az, hogy a vállalkozásoknak most 2 évre érdemes szerződést kötni előre. De mik befolyásolhatják a következő évek energiaárát?

1. Trump és a globális felmelegedés

Míg Donald Trump amerikai elnök egyre nagyobb vehemenciával áll ki amellett, hogy a globális felmelegedés mint fogalom, [nem létezik](#), a magyar vállalkozások számára egyelőre sokkal fontosabbak azok a döntései, amelyeket az elnök nemcsak egy-egy tweetben fogalmaz meg, hanem meg is lép. Például, hogy Amerikában elindult a [Keystone XL](#) olajvezeték (észak és dél összeköttetése) kiépítése, mely befolyásolja a világ energiahordozóinak árát. Amennyiben ez elkészül, úgy az amerikai olajjegyzés is jelentősen megváltozhat. Mivel a tengerentúli olajár húzza magával a Brent olaj árát is, és ezzel együtt a legtöbb energiahordozóét, így 5-6 éves időtávon csökkenés lehetséges.

2. Szlovák-magyar viszony

A szlovák-magyar távvezeték építése – ami várhatóan 2020-ra készül el – kínálati piacot eredményezhet, amely szintén lefelé módosíthatja az árakat. „Szlovákiában hamarabb elindulnak az új atomerőmű blokkok, mint nálunk Paks II, ami szintén árcsökkenéshez vezethet” – teszi hozzá Szebeni Márton, a [CYEB](#) szakértője. Elképzelhető, hogy több helyen, több határponton fog érkezni áram, mely szintén lefelé mozdíthatja az árakat. (Érdekes tény, hogy Szlovákiában a túltermelés miatt többször is előfordult már, hogy az áram ára negatív volt.)

3. Tovább nő a világgazdaság

Rövid távon befolyásolja az árakat Európa, sőt az egész világ gazdasági fellendülése, amely úgy tűnik 2018-ban is kitart. Ez igaz Magyarországon is, a bankszektor elemzői 4 százalékra várják a jövő évi GDP-növekedést. Ha pedig a GDP nő, akkor az ipari termelés és kibocsátás is, ami nyersanyag keresletet eredményez, ez pedig drágulást okoz.

4. Időjárás és eső

Talán kevesen gondolnák, de a következő fél év eseményeit még az eső mennyisége is meghatározza. A legolcsóbb energia a vízenergia, és most eléggé száraz periódus volt: a víztározók apadnak és a folyók sem „dübörögnek”. Nyáron a szárazság és nagy meleg miatt a légkondicionáló berendezések folyamatos működése is befolyásolhatja az árakat. „De például arra is kevesen gondolnak, hogy egy nagyon hideg télen a szénérőművekben a vagonokból nehezebb kiszedni a befagyott szenet” – mondja Szebeni. „Akár ez is befolyásolhatja az árakat.”

5. Váratlan események

Egy olyan váratlan eseményre, mint a tavalyi év végi baumgarteni robbanás, gyakorlatilag lehetetlen készülni. Ebből a szempontból viszonylag védettebb Magyarország, mert elég sok gázt tárolunk, de például Olaszország, ahol kevés az ilyen kapacitás, pillanatok alatt az egekbe szökött a gáz ára a hír hatására. „Az üzemzavarokat nagyon hektikusan és idegesen reagálja le a piac, pedig nem is volt hideg telünk eddig” – mondja a CYEB szakértője. „Jöhet persze egy pusztító gazdasági válság is, mely végigsöpör a világon, de azért ezzel most nem érdemes számolni.”

6. Politika

A világpolitika szempontjából sokkal bizonytalanabbnak indult az előző év, mint a mostani. Úgy tűnik, nem rengette meg a piacot sem a Brexit, sem az amerikai választás, de egyelőre még a német választás sem. Ez utóbbi döntés idénre tolódott. „Ha kisebbségi kormány lesz, akkor nincs

bizonytalanság. Ha viszont nem, akkor borulhat sok minden.” Nálunk most éppen nyugalom van, kevesebb a hektikus döntés, mint az elmúlt évek különadókkal tarkított ámokfutásai. „Egyetlen dolog biztos: a rezsiharc vívmányait nem szabad bántani semmilyen szinten, olcsó energia kell a lakosságnak” – mondja Szabó Márton.

+1. Megújuló rendszerek: a hidrogén váltja a lítium-iont?

A megújuló energiaforrások is komoly bizonytalansági tényezőként szerepelnek ezen a piacon, ezért ezt érdemes egy kicsit részletesebben elemezni. A nagy kérdés nem is az, hogy fog-e sütni a nap, vagy fújni fog-e a szél: sokkal fontosabb a felesleges energia tárolása.

2017 végére sikerült 200 dollár alá szorítani kilowatt óránként a lítium-ion tárolók cellaárát. Ez óriási fejlemény, de még nem megváltó erejű, egyelőre rendszerszinten ne gondoljuk, hogy mindenki Tesla-tárolókat fog telepíteni a hátsó kertbe. De óriási fejlődés előtt áll az akkumulátorok piaca, ugyanis az e-autók iránti kereslet rohamosan növekszik, és ezzel együtt a technológia is fejlődik. „A Volkswagen diesel botránya nagyban segítette az e-mobilitás elterjedését, de a döntő lökést Kína adta. A kelet-ázsiai ország egyszerűen [megmondta](#) az autógyáraknak, hogy 2018-tól kezdve az eladott gépkocsik bizonyos százalékának elektromosnak kell lennie. És nem volt mit tenni, hirtelen mindenki – még a németek is – elkezdett fejleszteni. „Rá is vannak kényszerítve, hiszen a Kínában eladott minden ötödik autó német, bár a német iparral kötött kompromisszum értelmében csak 2019-től vezetik be a rendszert, 10%-os kvótával” – teszi hozzá Priegl Gábor.

Több elemző ugyanakkor csak átmeneti megoldásként tekint a lítium-ion technológiára, egyrészt a nyersanyag végessége, másrészt a teljesítményi korlátok miatt.

Sokkal érdekesebbek a hidrogén üzemanyagcellás rendszerek, melyek egy kicsit háttérbe szorultak a Tesla állandósult marketinghadjárata miatt. Az utóbbi 3-5 évben közel félszáz eredményes buszprojekt bizonyította a hidrogénhajtás megbízhatóságát, sőt már a vonatközlekedésben is megjelentek a pilotprojektek. A hidrogén azonban még többre képes, amennyiben például a megújuló energiatermelés felesleges áramával kell kezdeni valami: ezzel az árammal elektrolízis

során hidrogént lehet előállítani, és azt be lehet táplálni a földgáz hálózatba. Ebben az esetben az egész földgázhálózatot energiatárolóként hasznosítják. Ez Németországban például 100TWh-s potenciális tárolót jelent.” – mondja Priegl Gábor. Sajnos – bár műszakilag teljesen korrektül működnek –, a hidrogén alapú rendszereknél is egyelőre hasonló a helyzet, mint a lítium-ion tárolóknál: egy ilyen technológia telepítése jelenleg 12 év után térül meg. Környezetvédelmi és egyéb szempontokból nagyon jó, hogy itt tartunk, de üzletileg még ez nem éri meg.